

Թընտա 150 զուրուշ մը ֆէրք իտէ-
ճէք: Պուրաւ տընդինը ճէք գաղի-
նէ տիր:

Ինքն սարաֆարմըղըն պէոյլէ հալ-
լերան իտիֆֆատէ իտիլինէ մուգա-
պիլ, էնաֆարմըղըն տահա ելվիլ
մէնաֆի տընդինը կընէ չոգ կէօր-
մէնէլիմ: Պու ազլէ չըգար չըգմազ,
լէթիեմաթըմըղըն պիտինճիսի օյան
նանը աղիդտէ գըլէ պաշընա եի-
կիրմի բարա զամմ կէօրիլտիւ: Հալ
պու քի էհիլ հիսապ ազճէնին ֆիեա-
թընա նապարն, 7 մլ եա 8 բարա
զամմաղըմ կէլէճէնին պիլիր: Պու-
րասընա տիգգաթ Յէհր էմանէթինէ
այիտ տիր:

Հէմտէ նանը աղիդ Գայաթա վէ
Պէյոզու ճիհէթինտէ ազլամտան սն-
րա նաւտիր պուլունուեօր: Պունա սէ-
պէպ, էքմէքճիլէր տէվլէթէ բէքսի-
մաթ եարմաղա տալիթ օլունմաղըլ-
լա, տահա զիեաթէ թիճարէթլի օ-
տուզունտան, էթմէլի ազ չըգարմաղը
իթիեաթ իլլէմիշ տիր: Հալ պու քի
չէհրին հալպիճի զարուրիեմսինտէն
պիտինճիսի օյան նանը աղիդի թամ
չըգարմաթա էթմէքճի էնաֆընըն
մէճգուր օլմաղըլ լաղըմ տոր: Ելլո-
րա մամուլաթը հայտէ լիբաեա թապի
օլուն, օնտա տալի պիր նիտպէթ Եօգ-
եա, լաքին գայմէ ազճէ մէմալիքի
Մահրուսէնին հէր մահէլլինտէ այնի
ազճէ կիպի կէլմէքտէ իքէն, բուղէնը
զէլթ վէ սայլիլ տալի, Տէրիսա-
տէթտէ եէթլէն սէպգէվաթ տալի
ֆէրք իթմէնէ նէ մանէա վէրիլլը:

Հէլէ ուֆազ ազլէ իլին, օրթատա
պիլէթլը պիր ազ իլէ թէսհիլաթայալիշ
օլմուշ իտիր:

Պունա մէնն օլունուշու իւզէրինէ,
գայաղըլ օլմաղլէ պիրազ տա զիեաթ
կէօրիլտիւ: վէ Նէհուտի պէլլիք-
լէրի տալի իլէ եարմաղաթա իտի,
օտա մէնն օլունուտ: Խալգ Յէհր է-
մանէթլինտէ պիր նէվ մուվազ գաթ
ուֆազլըգ գաթթը իւզի պիր իլլը
մէթ պէլլէր իքէն, իւշլիճէ զէման
միրուր իտիպ, նայիլ օլումաթըլար:
Եիմտի քիլիսէլէր պիլէթ գաթինէ
մէճգուր օլմուշլար քի, մէյտանտա
քիլիսէ պիլէթլէր կէօրիլտիւ: Է-
հալի եիլնէ մի միլմէզարուր օլա-
ճապ, Հէր հալտէ եաղընա մէվատտ,
մահզա թէլէքիլ Տէրիսատէթլէ չէհ-
րինին բահաթընա իպլինա օլարագ
պու միսիլլիլ խուսուտաթ հաղընտա
նաղարընը տուր իթմէմէք, գանըլ
տայիլէնէ այիտ իտէ, օրտան նաղա-
րը իթիպտար ալըմաթը միսթէրհամ
տըր:

(Ճիւղտիլի չափաթիւ)

Պիր Շիւրիլէ

Ելլոգա վէ ալէխուսուս Ալթըրիա
զաղէթաղընտան էքսիլինին, Բուսիա
ալէյհինտէ պիր չոգ չէլլէր եաղըլ-
տան պաղապ, պիր գալ սոյուն պէրու-
իտէ, տէլլէթի մէրգուլ օլունուտ:
նուն սէֆիլ վէ գայիֆ հալինի հէմիլէ
նազ ու պէեաթ իթմէքտէ օլունուշու-
րը կիպի, տայիլմա Բուսիա թարաֆը
թաազուպ իթմէքտէ պուլունան Տէյ-
լի Նիւղը նամ ինիլիլ գաղէթաթ առ-
իս, մէմուլին զայրի սուրէթտէ օլուն-
ուտ հալտէ, մէղըլըլ թարգի թու-
թարագ, Բուսիա օրտունուտ հալի-
նի, վէ գալիլման վէ գամանտաղըլ
լիեաղաթաղըլըլ, տալիլմա էն տալի
պիր տէլլէթլին հալ վէ լիեաղաթըն-
տան ալըլըլ ուրէթտէ տիր կիպի կէօս:

Թէրմէքտէ տիր, վէ նաթըլ քէ պիլլէր,
վէ ալէլ խուսուս թիւրքէ զաղէթալ-
տալի, թէրմէքտէլիլին պէեաթ իլլէ-
մէքտէլիլ:

Հալպուքի, էկէր եալըլմաղտա տէ:
Դիլ իտէք, պիլլէք պու պապտէ պիւ-
լիւք պիր չիւրէճէ ճայիդ տիր, եանի
տիմէք իտիլէրք քի, պունուն տալի
պիր Բուս տէսիսէսի վէ ութալըլը
օլմուշ օլմաթը, վէ խասթէթէն պէոյլէ
եաղըլըլմաղտէ պուլունմաթը, զիեա-
տէսիլլէ իհթիմալտէն տէլլիլտիր:
վէ Բուսիա տէվլէթի թարիլլէրինտէ,
հէր վազըթ կէօրիլէ կէլմիշ օյան չէ-
ճաաթ վէ ճէսարէթլինտէն զիեաթտէ
տէսիսէ վէ ութալըլար իլէ իլ կէօր-
միւշ օլմալարընըն օլունմաղտա օլմա-
թընըն, պու չիւրէճէմիլլէ թաղիլիեթ
վիթտիլի կիպի, մէղըլըլ զաղէթալ-
ըն չոգ տէֆա, Բուսիա օրտունու ֆի-
լան եէրտէն չէքիլմիշ, չիմտիլէ գա-
տար չու գատար թէլլէթաթ վիլմիշ,
ֆիլան եէրտէնտէ չէքիլմիշ իմիշ, վէ
զայրիլհիւմ, վէ զայրիլհիւմ տէլի եաղ-
միշ օլունպտա, հալպուքի չոզունուն եա-
լանա չըգմաթ տալի, թաստիլլէ
պիր տէլլիլ սաեթա սէգա տէլլիլ տիր:
Հայտէ Ալթըրիա զաղէթալարընըն
վէ սայիլ զաղէթալարըն, խասթէթէն
պիլլիլ գայիլթիլմիլլէ աղալմաթ նիլէ-
թի ֆաթտէսիլլէ մէղըլըլ լիսանը իս-
թիմալ իթմէքտէ օլմալար չիւրհէսիլնէ
զահիպ օլմաթալար, մուլթաղա պուն-
լար Բուսիանըն ալէյհինտէ օլունուշու-
րընտան էոյլէ եաղմաղտա տըրլար տէ-
լիլլիմ: պու իլի, ֆաղաթ, չու Տէյլի
Նիւղ կիպի պիր զաղէթալ մուլպիրի-
ն, ն տալի, սէրպէթմէք, Բուսիա օր-
տունուտան, օ գատար ֆիլալըլարը
եաղըլտա, հալտաթ մէղըլըլ օրտուն-
տա պուլունմապիլմէսինէ՝ նաթըլ մանէա
վիլլիլլիմ:

Հիւքէս պիլլըլ քի, տէլլիլ հարգ
վաղէթինտէ, հաթթա ուրէ վէ աւայիլ
վաղէթինտէ պիր, էոյլէ հէր չէլլին
տաղրունունու եաղմաղտա գատար, Բու-
սիատա սէրպէթլիլ պուլունմաթը
թաղտիրտէ, հարպ վաղէթինտէ, վէ
հէմտէ օրտունուն թա կէօպէլինտէն օլ-
տուզու հալտէ նաթըլ օլունպտա պու
մէրթիլէպէ միստաթտէ իտիլլէքտէ տիր,
վէ ալէլլիսուս, պաղը մուլպիրլէրին
տէ, Բուսիա օրտունունտան թարտ ի-
տիլլէքտէ օլունուշուտա, եիլնէ զաղէ-
թալարտա օլունմաղտա տըր:

Ալլուս վէրսինտէ, մէղըլըլ զաղէթա-
լարըն եաղըլըլարըն սահիհ օլմուշ օլ-
ուն, լաքին, պիլլէ հէր հալտէ, չիւրէճէ
իտէրէք, տիւշմէսիլլէ գուլլէթիլ տիր
հիւսապըլլա տուրուպ, օնա կէօրէ զայ-
րէլ վէ հաղըլըլգտա պուլունմաթըլըլ,
վէ նաթըլ քի, հէր նէ գատար մէղըլըլ
զաղէթալար, Բուսիա օրտունուտ, տալ-
թա պիլլիլ մահլ օլմուշտուր կիպի
կէօսթէրմէքտէ իտէլէր տէ, հիւքիլմէ-
թի սէնիլլէ թարաֆընտան, ալա է-
հէմիլլիլ վիլլիլլէլլէք քէմալ մէր-
թէպէ տիգ գաթ վէ զայրէթ իպրաղը-
նա հիւմէթ պուլունմաղտա տըր: վէ
խուսուտիլլէքի, տիւշմէնէ գուլլէթիլ
հալլինտէ զաղէպէ իթմէք, պիլլիլ իլին
տահա զիեաթտէ պիր չէրէթ վէ տահա
զիեաթտէ պիր իթիլլիլտա տըր:

Պապը Ալինին Սըրպ իմարէթինէ
կէօստէրմիշ օլունուշու նոթա իւլ թէք-
լիֆտէն իպարէթ օլունպ, պիրինճի Մօս-
գօֆ գոնոթունըն օրտան թաթի-
լիլլէքի, Պէլլիլտա Մօսգօֆ պանտէ-
րտանըն նոթիլլիլլէ, իւլլէնճի, է-
հալլինտէն տիւշմէրմիշ թարմաթը իմիշ:

ՅԻՄԱՆԱ

Յիւսնա պու կիւլլէրտէ պիլլիլ ք-
պիր թէլալ, զայլլէ վէ իլլիլապ իւղ-
րէ պուլունմաղտա տըր, չիւրէք, մա-
լիս 6 տա, իւլտի հուգուգու հու-
տունունու թէճալուզ իթմէքտէ տիր
պէհանէսիլլէ, իլլիլիսի ճիւլմուր մա-
րէշալ Մազ Մահօն հաղըլթիլլէրին
միւրաթ ու էֆըեար, վէ Սէնաթօ մէճ-
լիսինն տալի գատարը իւղըլ լաղլ
իտիլմիշ օլուն Բարլամէնթօ, եանի միլ-
լէթ մէճլիսի աղալարը եէրինէ, եէնի-
լէրի ինթիլապը իլին գուրա վիլլիլ-
մէքտէ օլունուշուտան, հիւքիլմէթ
թարաֆը քէնտի հէմէֆըեարարընըն
գուրա գաղմալարընա չալըլաղըլ
միւրիլլու, ճիւլմուրիլլէթ վէ եալիստ
սէրպէթլիլլէ թարաֆտարարըն տալի
քէնտի հալտաթալարընըն էքսիլլէթ
գաղմալարընա չալըլաղտա, վէ պու
նիլլէթ իլլէ, իքիլթարաֆ տալի, մահէլլ
պէ մահէլլ նուլթըլար իտէրէք, միւր-
թիլլիլլէրին թահիլլէ վէ իլլիլլէք իլ-
լէմէքտէ տիրլէր, նաթըլ իլլիլլէթ
նըն պիր նուլթըլունտա եէտի պին քի-
չի հաղըլ պուլունունուշու կիպի, էվ-
վէլլիլ բարլամէնթօ օլլիլիլ Մ. Ժիւլ
կրէվիլին չու նուլթըլունտա պիլլիլ ք-
էհէմիլլէթ քէսպ իթմիշ օլունուշու-
տան, թէրմէքտէսիլլէ պէեաթ իալէրիլ:

Աղիլ հէմէհիլլիլլէրիմ,
Միւսիլ թիլլիլլէ, էօլէճէլի կիւլլէ-
րէ եաղըն սիլլի իլին եաղըլըլ օլլէ-
հայիլլէ չաեան մէքմապտան սնուտ,
վէ միլթիլլէթալըն մէղարտան կիլմէք-
տէ օլուն մէղըլըլ պէօլլէք սէտաթ
հէնուզ գուլլալըլընա թա իթմէք-
տէ օլունուշու հալտէ, պէեանը էֆ-
քար իթմէքլիլլիլ գայիտ չէլլ տիր:
Պունունուշու պիլլապէր, ալվալը հաղը-
րէ, վէ Յիւսնանը թէլլէպպիս իտէ-
ճէլի ինթիլապալթըն հայիլ օլունուշու
սէֆաթը հաղըլընա էֆքարըլըլ մուլ-
թապէն պէեան իթմէք իսթիլլիլլէ:
Գանօնը հասալլիլ, տիլլէր իքիլ մէճ-
լիլլէ (1) պիլլիլթիլլէք մէվըլլիլ իս-
րաեթ վաղ իթմէք իլին կէլլէն սէնէ իս-
թիլլիլ օլունան մէճլիսի մէպունան
թամ Յիւսնանը իլլիլաթ իտէր իտի:
Մէճլիսի մէղըլըլ, Յիւսնա կիպի, էք-
սէրիլլէթ իւղըլ ճիւլմուրիլլէթ թա-
րաֆտարանընտան, վէ սալընա աղըլըլ
օլուն Պուրպօն, Օրլէան, վէ իմալլա-
թը թարաֆըլընտան թէլլէլլ օլուն-
մուշ օլունուշու հալտէ, Յիւսնա կիպի
սէրպէթլիլլէ, աւայիլ ու նիլլաթ,
չալըլաղըլ վէ սուլհ արգուլլէր իտի:
Պու սըրաթա էմիլլէթ իտէ իթմիշ,
իլլէր ալըլմիշ օլունուշուտան, միլլէթ
սուլհ ու սալհ իւղըլ պուլունմաղտա
պու հալտէն իսթիլլիլաթ սըրունտէ
իտի, նալէհան, վէ սալա մէմուլ օ-
լունմաթըլըլ հալտէ, վէ գանօն վաղ
իտէն մէճլիս իլլէ գանօնը իճրաեթ մէ-
մուր օլուն մէճլիս պէլլինտէ պիր կէօ-
նա գըլլ ու գալ զուհուր իթմէքսիլլին
միլլէթ մէճլիլլին միւրաթըլըլըն
թէլլիլլէր, վէ պատէհու մէճլիսի ֆէսի
իթիլլիլլէ:

Թէպպիլլէ մէղըլըլալին հասըլ օլուն
հէնէճանը, վէ պիր թաղըլմա տալիլա-
րըն մէնաֆիլլէ զարար կէլլիլլին թա-
րիլլէ հաճէթ կէօրմէլ, զիւրա կէօզլ-
լիլլէլլ իլլէ օրմիւշ, վէ գարտըրըն պիլ-
լաթ սիլլէքմէքսիլլիլ տիր:
Մէճլիլլէ մէպունան ֆէսիսէ սէգա
օլմաղ իլլին նէ՝ եարմըլ իտի, կիւլա-
րէլիսի ճիւլմուրըն հիւքիլմէթինէ իլ-
տէլլ իթմէպիլ, մէճլիսի աեանըն նու-
լիլլէլլ:

(1) Գանօնը վաղ իտիլ մէճլիս իլլէ, գաթ-
նը իճրաեթ մէմուր օլուն մէճլիս:

Ֆուզ ու թէհսիլլիլ մէլունաթըն գա-
պուլ իթմէպիլ, վէ գանօնը հասալլին
վաղ ու թէհսիս իթմիշ օլունուշու իւլ
մէճլիլլէրի ֆէսիս իլլէ, տէսթօթլու-
ղու էլլէ ալարագ եէնի պիր Գօնլան-
սիօն (1) ինթիլապ իթմէք իսթիլլիլլէ:

Հիւքիլմէթին պէօլլէք մէճլիլլէ-
րինտէն պիրիննէ գարըլըլ վաղ ու պու-
լան պէօլլէ աղըլ պիր աղլիլաթը
վաղ ու թաթիլլէ իթմէլլիլ. պէն
իտէ էոյլէ պիր վաղ ու թաթիլլէ կէօրմէք-
տէլլիլ, Միլլէթ մէճլիսի, իլլիլլիլ
ճիւլմուրըն հիւքիլմէթինէ իսթիլլէթ
իթմէպիլ իլլիլ. գաթնըլ իլլէ վէ նէ՝
վաղըլ թահիլլէ իթմէպիլ կէօսթէլ-
սիլլէր, Մէճլիսի մէղըլըլ, իլլիլլիլ
ճիւլմուրըն հիւքիլմէթինէ տէլլիլ տո-
րունտան տաղրունա իլլա տաղրունա
թօզունուր հիլ պիր գարար իթմէլլիլաղ
իթմէլլիլ, տայիլմա հիւքիլմէթ ու իլլա
եէթտէ գուտուր իթմէպիլ տիր:

Միլլէթ մէճլիսի, աեան մէճլիսի-
նիս նուլթըլ ու թէհսիլլիլ թանթա-
մըլ իմիշ. պու տա էվվէլլէ կիպի իս-
պաթըլ իքինճի պիր աղլիլաթ տըր:
Մէճլիսի մէղըլըլ, էֆքարըլ միւրաթ-
մէթըրալտէ օ տէրէճէ իլլէրի վար-
միշ տըր քի, աեան մէճլիսի իլլէ հիւ-
էֆքարըլ օլմաթըլ խուսուպարտա մի-
սաաթ իտէն տայիլմա քէնտիլլիլ օլմուշ
տուր: Եէօլլէ քի, մէքաթ իպի ալի-
նէ, վէ պէլլէթիլլէ գաղմալլին, վէ
պիւտէն մատտէլլիլտէ պիր թաղըլմ
միւրաթալլէր իթմիշ. վէ քէսֆիլլիլ
մէմալիլլէ մէլլունմաթա վիլլիլ մատ-
տէլլիլտէ մէպունաթա այիտ օլուն
իթիլլիլաթալտան, ինթիլապ իսթըլ
իլլին վաղ կէլլիլ տիր: Հասըլըլ ԳԵՅԼ
ու գալէ սէպէպիլլէթ վիլլիլլէք իլլին
հէր պիր ֆէտաթըլըլըլ իթմիշ
տիր: Միլլէթ մէճլիսի, գանօնը
հասալլին վաղ վէ թէհսիս իթմիշ օլ-
ունուշու իւլ մէճլիսի լաղլ իլլէ տէսթօթ-
լուղու էլլէ ալարագ եէրինէ աղ օնլան-
սիօն: նաապ իթմէք իսթիլլէր իմիշ:
Պէօլլէ պիր տիլլանէճէ չէլլիլ ֆիլլիլլէ-
տէն պլլէ կէլլիլլէլլիլ, գանօնը հա-
սիլլին վէ նաապ իթմիշ օլունուշու իւլ
մէճլիլլին պաղաթընը արգուլ իթմիշ
տիր:

Ֆէսիս օլունան մէճլիլլին եէրինէ
պաղըն նէ թարգ մէճլիս կէլլիլլէք
իսթիլլէրըլ. հիւքիլմէթին միւրաթ-
իսթիլլէրէ իսթին թաղաթիլ իլլէտիլի
ն սիլլէթըլ պաղըն նէ թարգ աւաթար
տըր. եանի պիր թաղըլմ Պունաթըլ,
Պուրպօն, վէ Օրլէան թարաֆտարըլ
տըր թաղաթիլ իթմիլլիլ. ճիւլմուրիլլէթ
թարաֆտարանընտան քիմանլիլ թաղ-
տիլ իթմէլլէր: Պիր թարաֆտա ճիւլմ-
հուրիլլէթին քէսֆիլլէր տիւշմէլլիլլիլ
պուլունուպ, ճիւլմուրիլլէթ թարաֆ-
լըլ օլուն հիւքիլմէթ պուլարըլ իլ-
լիլմա իթմէքտէ, վէ տիլլէր թարաֆ-
տա պիլլիլմէ հիւքիլմէթ թարաֆ-
տարանը օլունպ, պուլարա տա ճիւլմ-
հուրիլլէթ թարաֆըլըլ օլուն հիւքիլ-
մէթ գարըլ չըգմաղտա տըր: Պու մէն-
գարէ եէնի պիր չէլլ տէլլիլ տիր:

1849 սէնտիլլիլ գաղլիլլէթ թա-
րաֆըլըլ օլարագ իւլ Ֆըրգա պուլուն-
նուպ, իւլլիլ տէ իլլէ տէֆա օլարագ
ճիւլմուրիլլէթէ գարըլ պիրլէլլիլլէր,
վէ ֆիլլիլաղըլ մէլլիլլէ մաղստէ վա-
սըլ օլունար, չէօլլէ քի, ճիւլմուրիլ-

(1) Յիւսնա 1792 սէնտիլլիլ 1793
սէնտիլլիլ գատար իլլիլլէ միւրաթիլլէ իթ-
միշ օլուն մէճլիսի մէպունանը օլունուշու
սիօն) թէսթիլլէ իտէլլէր իտէլլէ:

